

BLOMES EZERA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS

PASŪTĪTĀJS: Smiltenes novada dome

IZPILDĪTĀJS: SIA "Vides Konsultāciju Birojs"

2020

SATURS

	lpp.
IEVADS	3
1. Blomes dzirnavezera apsaimniekošanas tiesiskais regulējums	5
2. Ūdenskrātuves raksturojums	12
3. Ūdenskrātuves ūdens kvalitāte	13
4. Ūdenskrātuves un tā pieguļošās teritorijas bioloģiskā daudzveidība	17
4.1. aizsargājamās sugas un biotopi	17
4.2. zivju resursi	21
5. Blomes dzirnavezera aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumi	23
5.1. Zivju krājumu mākslīgā papildināšana un ūdenskrātuves zivsaimnieciskā izmantošana Dabas un ainavas vērtību labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas prasības	23
5.2. un darbības, lai uzlabotu sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību	24

Ievads

Blomes ezera izpēte, apsaimniekošanas plāns un ekspluatācijas noteikumi izstrādāti saskaņā ar Smiltenes novada domes un SIA “Vides Konsultāciju Birojs” noslēgto līgumu “Apsaimniekošanas plānu izstrāde Smiltenes pašvaldības ezeriem”.

Blomes dzirnavezers atrodas Smiltenes novada Blomes pagatsa administratīvajā teritorijā un ir izveidots nosprostojojot Nigras upi (Abula kreisā krasta pieteka, 26 km).

Blomes ezera apsaimniekošanas plāna mērķis ir izstrādāt pasākumus, kas uzlabo ezera un tā piekrastes un apkārtējās teritorijas ekoloģisko situāciju un veicina ilgtspējīgu attīstību.

Apsaimniekošanas plāna izstrādāšanas laikā tika veikta ezera un tā piekrastes ekoloģiskā izpēte, noteikts ūdens ķīmiskais sastāvs pavasara, vasaras un rudens periodos dažādos dziļumos, veikts ezerā un tā piekrastē esošo sugu un biotopu izpēte. Analizējot iegūtos datus ir noteiktas rīcības, kas vērsta uz ezera eutrofikācijas cēloņu samazināšanu un seku ierobežošanu.

Plāns tiek izstrādāts projekta “Vides pārvaldības pilnveidošana, īstenojot kopējus pasākumus RU-LV pārrobežu reģionos (Zaļā Palette)”¹ ietvaros.

Projekta “Green Palette” mērķis ir uzlabot sabiedrības un tieši iesaistīto pušu zināšanas par dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmu 2014.-2020.gadam līdzfinansē Eiropas Savienība, Latvijas Republika un Krievijas Federācija. Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programma 2014.-2020.gadam finansiāli atbalsta vienotas pārrobežu attīstības aktivitātes ar mērķi uzlabot reģionu konkurētspēju, izmantojot to potenciālu un atrašanās priekšrocības krustcelēs starp Eiropas Savienību un Krievijas Federāciju.

¹ Projekts Nr. LV-RU-II-053 “Improvement of environmental management through joint actions in RU-LV cross-border regions (Green Palette)”

1. Blomes dzirnavezera apsaimniekošanas tiesiskais regulējums

Ūdeņu un to piekrastu apsaimniekošanas pasākumu izvēli, pienākumus, atbildību un saskaņojumus šajā jomā nosaka normatīvo aktu regulējums un pienākumu deleģējums valsts un pašvaldības institūcijām.

Ūdens
apsaimniekošanas
likums

Likuma mērķis ir izveidot tādu virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzības un apsaimniekošanas sistēmu, kas veicina ilgtspējīgu un racionālu ūdens resursu lietošanu, nodrošinot to ilgtermiņa aizsardzību un novērš ūdens un no ūdens tieši atkarīgo sauszemes ekosistēmu un mitrāju stāvokļa pasliktināšanos, aizsargā šīs ekosistēmas un uzlabo to stāvokli.

Lai šos mērķus sasniegtu, Latvijā ir izdalīti četri upju baseinu apgabali. Katram ir izstrādāts upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns, kurā ir noteikta arī nepieciešamā apsaimniekošana. Likums nosaka kompleksu pieeju emisijas ierobežošanai no piesārņojuma avotiem.

Smiltenes novada ezeri ietilpst Gaujas upju baseina apgabalā.

Aizsargjoslu likums

7.pants nosaka virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas ūdenstilpēm, ūdenstecēm un mākslīgiem ūdensobjektiem, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūstošajās teritorijās, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu.

35. un 37.pants nosaka virkni aprobežojumus virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, tostarp aizliegumu veikt kailcirtes 50 metrus platā joslā vai visā aizsargjoslas platumā, ja aizsargjosla ir šaurāka par 50 metriem, izņemot mežaudzē, kurā valdošā koku suga ir baltalksnis, koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai un vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai, kā arī palieņu pļavu atjaunošanai un apsaimniekošanai. Veicot kailcirti mežaudzē, kurā valdošā koku suga ir baltalksnis, ievēro šādus nosacījumus:

	a) saglabā ozolus, liepas, vīksnas, gobas, kļavas, priedes, melnalkšņus, vītulus un mežābeles, b) aizliegta koku ciršana nogāzēs, kuru slīpums pārsniedz 30 grādus, c) aizliegta koku ciršana no 1.aprīļa līdz 30.jūnijam, d) kailcirtes platība virszemes ūdens objekta aizsargjoslā nepārsniedz vienu hektāru, e) atjaunojot mežaudzi, egļu īpatsvars nepārsniedz 80 procentus no kopējā ieaugušo koku skaita.
Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumi Nr. 1014 „Ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu izstrādāšanas kārtība”	Ekspluatācijas noteikumus izstrādā publisko ūdeņu statusā iekļautajiem ūdeņiem – publiskajiem ezeriem un upēm, ūdeņiem, kuros zvejas tiesības pieder valstij, kā arī ūdens objektiem, kuros ir hidrotehniskās būves. Ekspluatācijas noteikumu izstrādi un ievērošanu nodrošina persona, kura veic vai plāno uzsākt saimniecisko darbību ūdens objektā.
Zvejniecības likums	Likuma mērķis ir Latvijas Republikas iekšējo ūdeņu, teritoriālo jūras ūdeņu (turpmāk — teritoriālie ūdeņi) un ekonomiskās zonas ūdeņu apsaimniekošana, kas, ievērojot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas nepieciešamību, nodrošina zivju resursu ilgtspējīgu izmantošanu, aizsardzību, pavairošanu un pētīšanu valsts zivsaimniecības nozares ilgtermiņa attīstībai. Likums regulē Latvijas Republikas iekšējo ūdeņu, teritoriālo ūdeņu un ekonomiskās zonas ūdeņu zivju resursu iegūšanu, izmantošanu, pētīšanu, saglabāšanu, pavairošanu un uzraudzīšanu, kā arī nosaka tauvas joslas nepieciešamību: 9.pants (1) Ar zvejas tiesību izmantošanu vai kuģošanu un citām ar to saistītām darbībām gar ūdeņu krastiem ir nosakāma tauvas josla (sauszemes josla gar ūdeņu krastu, kas paredzēta ar zveju vai kuģošanu saistītām darbībām un kājāmgājējiem). (4) Tauvas josla gar mākslīgi izbūvētiem kanāliem, hidrotehniskām būvēm un citām būvēm uz ūdens (mākslīgi izbūvēta tauvas josla) nosakāma saskaņā ar šo būvju plāniem. To uztur un apsaimnieko attiecīgie īpašnieki (lietotāji). (5) Piekrastes zemes īpašniekiem ir tiesības lietot tauvas joslu, ciktāl šīs tiesības neierobežo šis likums, citi likumi un normatīvie akti.

Ministru kabineta 22.12.2015. noteikumi Nr. 800 “Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi”	Noteikumi nosaka makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kārtību Latvijas Republikas ūdeņos. Noteikumos noteikti ierobežojumi un aizliegumi, kas jāievēro makšķerējot.
Ministru kabineta 22.12.2015. noteikumi Nr. 799 “Licencētās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kārtība”	Noteikumi nosaka licencētās makšķerēšanas, kārtību. Pašvaldība izdod saistošos noteikumus par licencēto makšķerēšanu, licencēto vēžošanu vai licencētajām zemūdens medībām tās administratīvajā teritorijā esošajos ūdeņos, ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem par licencēto makšķerēšanu, licencēto vēžošanu un licencētajām zemūdens medībām šajos ūdeņos paredzēta makšķerēšanas, vēžošanas vai zemūdens medību tiesību izmantošana ar īpašām atļaujām (licencēm).
Sugu un biotopu likums	Likuma mērķis ir nodrošināt bioloģisko daudzveidību, saglabājot faunu, floru un biotopus; regulēt sugu un biotopu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību; veicināt populāciju un biotopu saglabāšanu atbilstoši ekonomiskajiem un sociālajiem priekšnoteikumiem, kā arī kultūrvēsturiskajām tradīcijām; regulēt īpaši aizsargājamo sugu un biotopu noteikšanas kārtību; nodrošināt nepieciešamo pasākumu veikšanu, lai skaitliski uzturētu savvaļā dzīvojošo savvaļas putnu (turpmāk — putni) sugu populācijas atbilstoši ekoloģijas, zinātnes, kultūras prasībām un ņemot vērā saimnieciskās un rekreatīvās prasības vai lai tuvinātu šo sugu populācijas minētajam līmenim. 9.pantā noteikti zemes īpašnieku vai lietotāju pienākumi: 1) veicināt sugu un biotopu daudzveidības saglabāšanu; 2) ziņot Dabas aizsardzības pārvaldei par īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izmaiņām un faktoriem, kas pasliktina to stāvokli, kā arī par aizsardzības prasību neievērošanu; 3) neierobežot īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izpēti, uzskaiti un kontroli; 4) nodrošināt migrējošiem dzīvniekiem (arī putnu sugām, kas nav iekļautas īpaši aizsargājamo sugu sarakstos) netraucētu atpūtu un barošanos migrācijas sezonas laikā, ieviest saudzīgas

ekoloģiskās metodes, lai novērstu dzīvnieku nodarītos postījumus.

Ministru kabineta
27.01.2015.
noteikumi Nr. 30
„Kārtība, kādā
Valsts vides
dienests izdod
tehniskos
noteikumus
paredzētajai
darbībai”

Noteikumi nosaka paredzētās darbības, kuru veikšanai ir nepieciešami Valsts vides dienesta izsniegtie tehniskie noteikumi. Tehniskie noteikumi nepieciešami šādām ūdeņu apsaimniekošanas darbībām:

- 1) valsts nozīmes ūdensnoteku atjaunošana un pārbūve (pielikuma 1.4.punkts);
- 2) virszemes ūdensobjektu tīrīšana un padziļināšana, ja tehniskie noteikumi šai darbībai nepieciešami saskaņā ar virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas kārtību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem (pielikuma 8.14.punkts);
- 3) jaunu ēku būvniecība vai esošo ēku pārbūve, ja ēka atrodas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā (izņemot ciemu un pilsētu teritorijas) un/vai īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (izņemot neitrālo zonu un ciemu un pilsētu teritorijas) (pielikuma 10.4.punkts).

Ministru kabineta
13.06.2006.
noteikumi Nr. 475
„Virszemes
ūdensobjektu un
ostu akvatoriju
tīrīšanas un
padziļināšanas
kārtība

Virszemes ūdensobjektu tīrīšana - peldošu grūžu izvākšana, zāles un apauguma likvidēšana, akmeņu un koku izcelšana, nogrimušu priekšmetu izcelšana un citi darbi, tai skaitā gultnes attīrīšana, lai novērstu ūdens caurvadīšanas spēju samazināšanos.

Noteikumi nosaka virszemes ūdensobjektu tīrīšanas kārtību, Valsts vides dienesta Tehnisko noteikumu nepieciešamību, kā arī darbības, kurām šie noteikumi nav nepieciešami (23.punkts), tostarp :

1)ūdensaugu plāušanaī privātās ūdenstecēs vai ūdenstilpēs, ja plāušana notiek laikposmā no 1.jūlija līdz 31.martam.

26.punkts nosaka, ja paredzēts tīrīt vai padziļināt publisko ūdensteci vai ūdenstilpi, kā arī ūdensteci vai ūdenstilpi, kurā zvejas tiesības pieder valstij, pirms tehnisko noteikumu saņemšanas darbības ierosinātais saņem vietējās pašvaldības rakstisku piekrišanu.

30.punkts nosaka prasības, kādas jāievēro tīrot un padziļinot virszemes ūdensobjektu:

- o tīrīšanu vai padziļināšanu veic, nenodarot kaitējumu zivju resursiem;
- o upes tīrīšanu uzsāk un veic virzienā pret straumi;
- o ūdensaugus vispirms pļauj vietās, kur pastiprināti veidojas dūņu slānis, kā arī smilšainās seklūdens vietās, kurām raksturīga pastiprināta aizaugšana;
- o ūdensaugus ezeros pļauj, veidojot koridorus, lai nodrošinātu ūdens apmaiņu starp seklūdens un dziļūdens zonām;
- o nopļautos ūdensaugus savāc, lai novērstu atkārtotu ūdensobjekta piesārņošanu ar viegli noārdāmām organiskām vielām un sedimentu uzkrāšanos.

Virszemes ūdensobjekta tīrīšanai un padziļināšanai ir nepieciešams sertificēta eksperta atzinums par virszemes ūdensobjekta tīrīšanas vai padziļināšanas iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī iespējamo ietekmi uz tirāmo vai padziļināmo ūdensobjektu, ja ūdensteces sateces baseins ir lielāks par 25 kvadrātkilometriem (Abula sateces baseins ir 430 km²) vai ūdenstilpes spoguļa laukums ir vismaz 10 hektāru liels.

Ministru kabineta
16.09.2014.
noteikumi Nr.550
“Hidrotehnisko un
meliorācijas būvju
būvnoteikumi”

Noteikumi nosaka prasības hidrotehnisko būvju būvniecībai - būvniecības procesa kārtību, būvniecības procesā iesaistītās institūcijas un atbildīgos būvspeciālistus.

Smiltenes novada
domes 26.03.2014.
saistošie noteikumi
Nr. 4/14 “Par koku
ciršanu ārpus meža
Smiltenes novada
administratīvajā
teritorijā”

Saistošie noteikumi nosaka koku ciršanas ārpus meža izvērtēšanas kārtību, sabiedrībai nozīmīgus gadījumus, kad rīko publisko apspriešanu, un publiskās apspriešanas procedūru un zaudējumu atlīdzības aprēķināšanas kārtību par dabas daudzveidības samazināšanu par koku ciršanu ārpus meža Smiltenes novada administratīvajā teritorijā.

Smiltenes novada
ilgtspējīgas
attīstības stratēģija

Stratēģija ir novada ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments (līdz 2037.gadam), kurā noteikts novada ilgtermiņa

	attīstības redzējums, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva. Pakalpojumi ir pieejami gan Smiltenes pilsētās, gan pašvaldību veidojošos pagastu centros, novads attīstās lauku un pilsētas mijiedarbībā Smiltē pieejamos pakalpojumus papildinot ar pagastu priekšrocībām – daba, ezeri, kultūrvēsturiskais mantojums brīvā laika pavadīšanai, pievilcīga dzīves vide pašiem un nosacījums ilgtspējīgam lauku tūrismam.
Smiltenes novada attīstības programma 2012.-2018.gadam	Dokumentā ir apzināts novada teritorijas attīstības potenciāls, unikālie resursi un vērtības. Ir noteikta Smiltenes novada specializācija, izvirzot vadošos ekonomiskās darbības veidus, kas ļaus Smiltenes novadam gūt ienākumus un paaugstināt iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Smiltenes novada Teritorijas plānojuma risinājumi nosaka teritorijas izmantošanas un apbūves veidošanas noteikumus, prasības dabas resursu un kultūrvēsturisko vērtību apsaimniekošanai un saglabāšanai, transporta attīstībai, uzņēmējdarbības un ražošanas attīstībai, dzīvojamās apbūves veidošanai, pakalpojumu un zaļo teritoriju, vides ilgtspējīgai attīstībai un inženierkomunikāciju infrastruktūras nodrošinājumam.

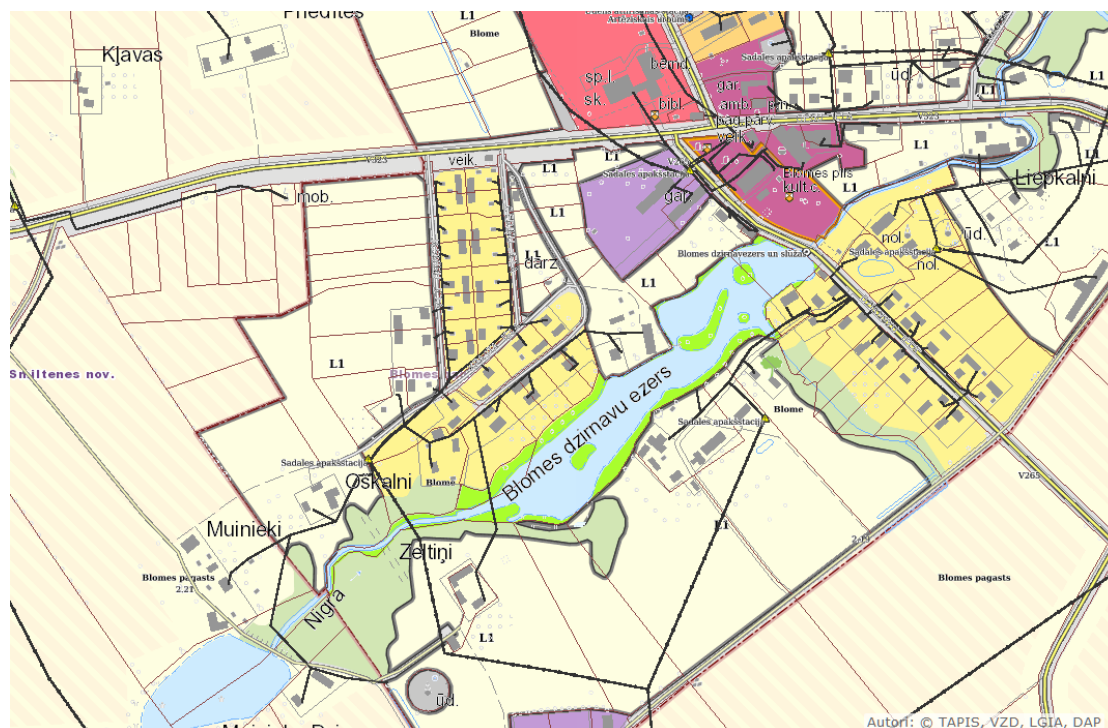
Teritorijas plānojumā izvērtēta riska virszemes ūdensobjekta Abula (G220) labas ekoloģiskās kvalitātes sasniegšanai nepieciešamie pasākumi – notekūdeņu attīrīšanas iekārtu efektivitātes uzlabošanu, nodrošinot papildu notekūdeņu attīrīšanu, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu Smiltenes pilsētā.

Blomes ūdenskrātuvi skar arī teritoriju rezervēšana pastaigu un tūrisma taku, kā arī veloceliņu tīklu izveidei. Rekreatīvajai un tūrismam piemērotu teritoriju un objektu infrastruktūras un turpmākās attīstības virzienu izvērtēšana saistībā ar bioloģiski un ainaviski augstvērtīgām teritorijām un dabas vērtības nenoplicinoša tūrisma attīstību ir noteikta teritorijas plānojumā kā būtiska.

Teritorijas izmantošanas un attīstības nosacījumi ūdenstilpēs:

- Dzīvojamā apbūve uz ūdens nav atļauta;
- Aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus Smiltenes novada teritorijā uz Abula, Kamaldas, Nigras, Palsas, Raudas, Šepkas, Vecpalsas, Vidagas, Vijas un Vizlas upēm;

- Virszemes ūdens objektu izmantošanai apbūvei (t.sk. dažādas būves teritorijas labiekārtojuma nodrošināšanai, organizētas peldvietas, glābšanas stacijas un citas ar sportu un rekreāciju saistītās būves), ja nodomātā izmantošana nav saistīta ar tauvas joslā atļautajām būvēm, obligāti izstrādājams detālplānojums vai būvniecības ieceres dokumentācija, veicot būvniecības ieceres publisko apspriešanu;
- Nodrošina gājēju un velosipēdistu piekļuvi pie publiskajiem ūdeņiem vismaz ik pēc diviem zemes īpašumiem. Pašvaldības būvvalde izvirza nosacījumus publiskās piekļuves nodrošināšanai lokālplānojuma vai detālplānojuma darba uzdevumā, vai būvniecības ieceres dokumentācijas nosacījumos;
- Krasta līnijai jābūt brīvi pieejamai, bez žogiem vai citiem norobežojumiem, nodrošinot piekrastes tauvas joslu 10 m platumā, bet gar privāto ūdeņu krastiem - 4 m;
- Ūdensteču un ūdenstilpju krastu līnijas drīkst nebūtiski izmainīt krastu nostiprināšanai, lai novērstu ūdensteču un ūdenstilpju krastu līniju tālāku eroziju, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādājot būvprojektu krastu nostiprināšanai. Krastu nostiprināšanu drīkst veikt bez krasta līnijas izvirzīšanas, pārvietošanas ūdensteces vai ūdenstilpes virzienā;
- Apbūves rādītāji dabas un apstādījumu (DA) teritorijās nosakāmi labiekārtojuma un apstādījumu projektā vai detālplānojumā, vai būvniecības ieceres dokumentācijā. Maksimālais apbūves blīvums nedrīkst pārsniegt 10%, maksimālais apbūves augstums – 6 m;
- Pirms atpūtas un tūrisma objektu izveides izvērtē visus potenciālos kopto zaļumvietu ietekmējošos faktoros, lai neradītu paaugstinātu slodzi uz vidi. Publiski pieejamo pludmaļu teritorijās pieļaujama tikai tādu objektu būvniecība, kas paredzēti pludmales apkalpošanai (sanitārais mezgls, pārgērbšanās kabīnes, soliņi, atkritumu urnas u.tml.);
- Apstādījumu teritorijās un zaļajā zonā aizliegts braukt ar transporta līdzekļiem, bojāt apstādījumus un piegružot tos ar atkritumiem;
- Upju ieleju nogāzēs aizliegts veikt darbības, kas paātrina virszemes ūdeņu noteci un veicina nogāžu erozijas procesu attīstību;
- Aizliegts mainīt dabisko reljefu un hidroģeoloģiskos apstākļus (aizbērt gravas, grāvjus un karjerus, rakt dīķus, ierīkot drenāžu), veikt grunts nomaiņu, izņemot gadījumus, ja minētās darbības ir saskaņotas ar atbildīgajām institūcijām vai minēto pasākumu veikšanai izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija.

	Publiskās apbūves teritorija (P)		Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM)
	Dabas un apstādījumu teritorija (DA)		Ūdeņu teritorija (Ū)
	Savrupmāju apbūves teritorija (DzS)		Mežu teritorija (M)

1.attēls. Teritorijas izmantošana un apbūve (M1:5000)²

Izstrādājot Blomes ezera apsaimniekošanas plānu tika veikts ezera apsekojams dabā un sagatavots sugu un biotopu eksperta Atzinums, kas iesniegts Dabas aizsardzības pārvaldē.

Athilstoši normatīvo aktu nosacījumiem, Blomes ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumi tiks saskaņoti Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajā institūtā “BIOR” un Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālajā vides pārvaldē.

Blomes ezera apsaimniekošanas plāns un ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumi tiks saskaņoti arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Telpiskajā plānošanas departamentā un apstiprināti Smiltenes novada domes sēdē.

² <https://geolativija.lv/geo/tapis>

2. Ezera raksturojums

Blomes dzirnavezers (nekustamā īpašuma kadastra apzīmējumi - 94460060267 un 94460060241) atrodas Smiltenes novada Blomes ciema centrā, netālu no kultūras nama un daudzdzīvokļu mājām.

Uz Dzirnavezera aizsprosta ir izbūvēta asfaltēta Dzirnavu iela. Dzirnavezera krasti ir apdzīvoti, tajos galvenokārt atrodas viensētas, ZR krastā atrodas Krasta iela ar privātmāju apbūvi un vairākām viensētām – Laši, Ezerlejas, Ezerkrasti 1 un 2, Vecdambiši. Dzirnavezera DA pusē atrodas viensētas – Nigraines 1 un 2, Aidas, Jaunmājas (2.attēls).

2.attēls. Blomes dzirnavezers

Dzirnavezera DA daļa ir labiekārtota ar sporta laukumu un atpūtas infrastruktūru. Dzirnavezera vidusdaļā ir izveidotas vairākas salas. Sala un krasts pie Ezerkalniem ir savienots ar gājēju tiltiņu. (skatīt 3.,4. un 5. attēlu).

Teritorijas reljefs ap Blomes dzirnavezeru nav izteikti stāvs. Dzirnavezera kreisais krasts ir nedaudz stāvāks nekā labais krasts. Visstāvākā ir dzirnavezera kreisais krasts tā rietumu daļā.

Ap Blomes dzirnavezeru esošais zemes lietojums 50 m joslā no krasta līnijas tiek iedalīts šādās grupās:

- mežs (10%),
- krūmājs (10%),
- Zālājs (20%)
- atsevišķi koki (10%),
- ciema apbūve (10%),
- viensētu apbūve (10%)

- rekreācijas teritorija labiekārtota (20%), neiekārtota (5%)
- ceļš (5 %).

3.attēls. Blomes dzirnavezera krastos esošā vēsturiskā apbūve un ierīkotā rekreācijas teritorija

4.attēls. Blomes dzirnavezera krastos ierīkotā rekreācijas teritorija

5.attēls. Sala Blomes dzirnavezerā, kas ar krastu ir savienota ar gājēju tiltu

Pēc teritorijas izpētes dabā Blomes dzirnavezerā netika konstatētas īpaši aizsargājamo augu sugas vai biotopi.

Analizējot pieejamo informāciju (tajā skaita Dabas datu pārvaldības sistēmas "OZOLS" un datubāzes: www.ezeri.lv), secināts, ka Blomes dzirnavezerā un tā piekrastē līdz šim nav konstatētas īpaši aizsargājamās makrofītu sugas. Teritorijas apsekošanas ietvaros 07.07.2020. netika konstatētas īpaši aizsargājamās sugas vai sugu grupas, tajā skaitā īpaši aizsargājamās ūdensaugu sugas. Nav pieejama informācija par īpaši aizsargājamo ūdensaugu sugu esamību Blomes dzirnavezerā.

Dzirnavezera pieguļošo teritoriju var raksturot kā Blomes ciema apbūvi ar rekreācijas elementiem ezera krastā. Ūdenskrātuves krastos ir izveidotas vairākas makšķerēšanas vietas, laipas. Netālu no aizsprosta DA daļā atrodas dzirnavezerā ietekoša caurteka. (skatīt 6. attēlu).

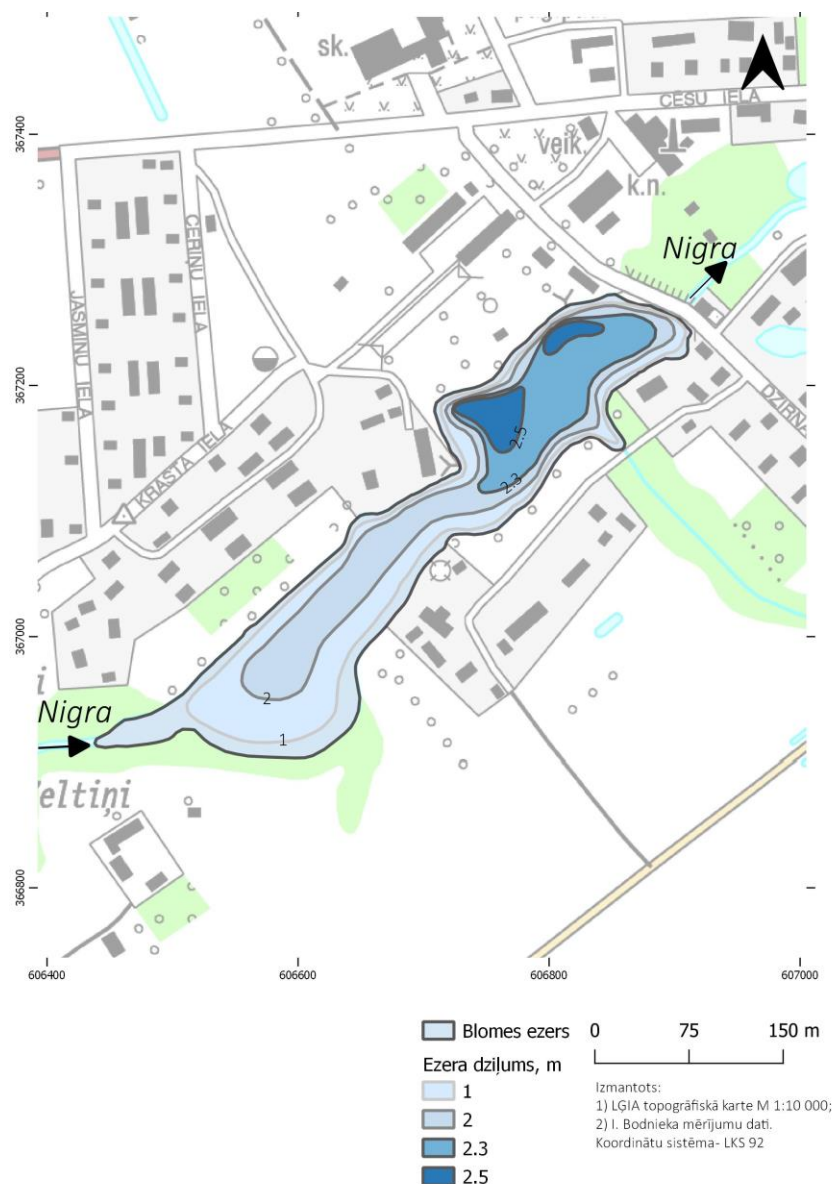
6.attēls. DA daļā konstatēta dzirnavezērā ietekoša caurteka

Blomes pagastā atrodas AS “Smiltenes piens” piena pārstrādes iekārtas. Pienotava atrodas Blomes ciemata centrālajā daļā, uz Nigras upes gravas augšējās krants, līdz ar to notekūdeņu noplūdes gadījumā, var radīt negatīvu ietekmi uz upi, kas šajā posmā ir neietekmēta. Ražošanas procesa notekūdeņi tiek nodoti attīrīšanai SIA “Smiltenes NKUP” Blomes ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Uzņēmuma darbībai Valsts vides dienests ir izsniedzis atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA13IB0004.

Blomes dzirnavezera slūžas ir regulējama hidrotehniska būve, kas nodrošina ekoloģisko caurplūdumu. Ūdens līmens regulēšanai nav izstrādāti saistošie noteikumi, un tiek veikta pamatojoties uz vizuāliem novērojumiem. Blomes dzirnavezera slūžu aizvērtņi laika gaitā ir bojāti, tādēļ pastāv risks, ka ūdens spiedienu tie vairs nevar noturēt. Ir uzsākts darbs pie Blomes dzirnavezera slūžu koka aizvaru nomaiņas.

3. Ezera ūdens kvalitāte

Ūdenskrātuves grunts pārsvarā ir smilšaina, dūņaina. Uzpludinājuma ūdens caurredzamība (seki) ir 1,0 m. Tam raksturīga galvenokārt dūņaina gultne. Tā vidējais dziļums vasaras mazūdens periodā ir mainīgs no 1,0-2,5 m atkarībā no attāluma līdz slūžām, kas pie slūžām vidēji ir 2,4 m un tā rietumu daļā svārstās no 1,0-1,8 m. Jāņem vērā, ka atbilstoši slūžu regulatora darbībai ūdens līmenis ir mainīgs. (7.attēls).

7.attēls. Blomes ezera dziļuma karte

Analizējot pieejamo informāciju³, secināts, ka Blomes ūdenskrātuvē un tā piekrastē līdz šim nav konstatētas īpaši aizsargājamās makrofītu sugas.

2020.gada pavasara, vasaras un rudens sezonā tika veikta Blomes ūdenskrātuves ūdens kvalitātes testēšana (1.tabula). Paraugi tika ņemti ūdenskrātuves stacijā (8.attēls), trijos dziļumos. Ūdens ķīmiskā kvalitāte ir laba, atbilstoša ūdenskrātuves tipam un ekoloģiskajiem apstākļiem.

1.tabula. Ūdens ķīmiskā kvalitāte Blomes ezerā

Testēšanas rādītājs	Rezultāts ± nenoteiktība			Testēšanas metode
	25.05.	25.07.	12.09.	
	0.2 m dziļumā no ūdens virsmas (TEP.1-1)			
Bioloģiskais skābekļa patēriņš (BSP ₅), mg/l	0.96			LVS EN 1899-2:1998
Ķīmiskais skābekļa patēriņš (KSP), mg/l	16			ISO 15705:2002
Kopējais fosfors (P _{kop}) mg/l	0,019 ± 0,001			LVS EN ISO 6878:2005 p.7
Kopējais slāpeklis (N _{kop}), mg/l	0,5 ± 0,1			LVS 340:2001
	1.0 m dziļumā no ūdens virsmas (TEP.1-2)			
Bioloģiskais skābekļa patēriņš (BSP ₅), mg/l	0,88			LVS EN 1899-2:1998
Ķīmiskais skābekļa patēriņš (KSP), mg/l	21 ± 1			ISO 15705:2002
Kopējais fosfors (P _{kop}) mg/l	0,033 ± 0,001			LVS EN ISO 6878:2005 p.7
Kopējais slāpeklis (N _{kop}), mg/l	0,4 ± 0,1			LVS 340:2001
	2.1 m dziļumā no ūdens virsmas (TEP.1-3)			
Bioloģiskais skābekļa patēriņš (BSP ₅), mg/l	0,84			LVS EN 1899-2:1998
Ķīmiskais skābekļa patēriņš (KSP), mg/l	23 ± 1			ISO 15705:2002
Kopējais fosfors (P _{kop}) mg/l	0,031 ± 0,001			LVS EN ISO 6878:2005 p.7
Kopējais slāpeklis (N _{kop}), mg/l	0,7 ± 0,2			LVS 340:2001

³ Dabas datu pārvaldības sistēmas "OZOLS" un datubāzes: www.ezeri.lv

8.attēls. Ūdens testēšanas stacija Blomes ezerā

4. Ezera un tā pieguļošās teritorijas bioloģiskā daudzveidība

4.1. aizsargājamās sugas un biotopi

Atbilstoši vispār zināmajai informācijai par ezeru ekoloģisko stāvokli, tajā sastopamajām augu sugām, Blomes dzirnavezers pēc tā ekoloģiskās struktūras nav nosakāms kā Eiropas vai Latvijas nozīmes īpaši aizsargājamais biotops (Metodika: Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2. papildināts izdevums” (Auniņš, 2013).

Ūdenskrātuves veģetāciju raksturo Latvijas eitrofo ezeru tipiskās augu sugas – kalmes, kosas, vilkvāļītes, lēpes, ūdensrozes, glīvenes, bultenes, elodejas, ežgalvītes, ūdensgundegas, daudzlapas un raglapes.

Virsūdens augu joslas platums vērtējams vidēji 2 - m platā vienlaidus joslā ar maksimālo sastopamības dziļumu līdz 2,0 m, nereti ūdenskrātuves krastos sastopamas kalme, diezgan reti – upes kosa, uzpūstais grīslis, vienkāršā ežgalvīte, parastā niedre, meža meldrs, reti sastopamas - platlapu vilkvāļīte, bultene, purva pameldrs, platlapu cemere, u.c. tipiskās augu sugas.

Peldlapu augu joslā nelielas līdz 3 m platumā fragmentētas audzes veido dzeltenā lēpe, peldošā glīvene un diezgan reti sniegbaltā ūdensroze, parastā ežgalvīte, reti sastopama parastā mazlēpe, abinieku sūrene, bultene. Iegrimušo augu joslā reti sastopama raglape, lēpju un sniegbalto ūdensrožu zemūdens lapas, retāk sastopama ūdensgundega, elodeja, skaujošā glīvene, vārpainā un mieturu daudzlape.

Atbilstoši Dabas datu pārvaldības sistēmai “OZOLS” tuvākās īpaši aizsargājamās dabas vērtības konstatētas 300 metrus leņpus aizsprostam pie Blomes tilta pār Nigru - 29.11.2016 novērots Eirāzijas ūdrs *Lutra lutra*.

Nigras upes dabiskā daļa 2,5 km posmā starp Blomes dzirnavezera un Nigras ūdenskrātuvi, kā arī posms augšpus Bērtuļu/Muinieku dzirnavezeram līdz “Dzērvītēm” ir noteikts kā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamais tekošu saldūdens biotops – Upju straujtecē un dabiski upju posmi (biotopa kods: 3260_1). Aptuveni 1,5 km Nigras upes posms leņpus “Dzērvītēm” līdz Blomes dzirnavu aizsprostam un nedaudz leņpus tam, kā arī atlikušais Nigras upes posms leņpus Nigras ūdenskrātuvei

nav noteikta kā īpaši aizsargājamais tekošu saldūdens biotops, jo upe ir būtiski ietekmēta dažādu vēsturiski veikto antropogēno darbību dēļ.

Nigras upes straujtes dabiskā/nepārveidotā daļa leļpus Blomes dzirnavezera Dabas aizsardzības pārvaldes realizētā projekta “Skaitām dabu” ietvaros apsekota 03.09.2019. un augšpus Bērtuļu/Muinieku dzirnavezera apsekota 17.08.2019.

Blomes dzirnavezera apsekošanas laikā 07.07.2020. tā krastos netika konstatētas citas bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības. Aptuveni 30 m attālumā, no dzirnavezera, Nigras upes labajā krastā atrodas “Aidu ozols”, kam noteikts dižkoka statuss. Aptuveni 300m leļpus Blomes dzirnavezera dambim pie Blomes tilta 29.11.2016. novērots Eirāzijas ūdrs *Lutra lutra* (avots: Dabas datu bāze OZOLS).

9.attēls. Eirāzijas ūdrs *Lutra lutra* (lv.wikipedia.org/)

4.2. zivju resursi

Blomes dzirnavezera ūdens kvalitāte atbilst karpveidīgo zivju ūdeņiem, kuri ir piemēroti karpu (*Cyprinidae*) dzimtas zivju, līdaku (*Esox lucius*), asaru (*Perca fluviatilis*) un zušu (*Anguilla anguilla*) dzīvotnēm.

No zivsaimnieciskā viedokļa ūdenskrātuvi izmanto makšķerēšanai. Blomes dzirnavezera ir izstrādāti zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi (Zinātniskais institūts BIOR, 2015.), kuros novērtēti zivju krājumi. Veicot kontrolzveju (2015.) konstatētas 7 zivju sugas: plaudis, plicis, rauda, rudulis, līnis, ausleja un asaris:

- ar 8 – 18 mm tīkliem noķertas 4 sugu zivis: raudas 66%, ruduļi 24, asari 9%, pliči 1%;
- ar 20-30 mm tīkliem noķertas 4 sugu zivis: pliči 58%, ruduļi 31%, raudas 9%, asari 2%;
- ar 40-70 mm tīkliem noķertas 2 sugu zivis: plauži – 95%, līņi 5%;
- ar mazo vadu noķertas 5 sugu zivis: plicis, rauda, rudulis, ausleja un asaris;

Blomes dzirnavezera zivju krājumu pamatmasu veido plauži, pliči, raudas, asari, ruduļi, līņi.

Ūdenskrātuves ikgadējā potenciālā galveno makšķerēšanā izmantojamo sugu kopējā produktivitāte varētu būt ap 50 kg/ha (~0.2 t/gadā).

Projekta “Zivju resursu pavairošana Smiltenes novada ezeros” ietvaros 2019.gadā Blomes ezers tika papildināts ar 400 vienasaras līdaku mazuļiem. Projekta mērķis ir palielināt un atjaunot zivju resursus, radīt pamatu licencētās makšķerēšanas ieviešanai un pilnveidot aktīvā tūrisma attīstību. Projekts tiek finansēts ar Zivju fonda līdzfinansējumu.

6. Blomes dzirnavezera aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumi

6.1. Zivju krājumu mākslīgā papildināšana un ūdenskrātuves zivsaimnieciskā izmantošana

Blomes ūdenskrātuves Zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumos (Zinātniskais institūts BIOR, 2015.) ir izstrādāti nosacījumi, pie kādiem ūdenskrātuves zivsaimniecībā izmantošana ir labvēlīga zivju resursiem.

- 1) Blomes ūdenskrātvē ir iespējama zivju krājumu mākslīga papildināšana:
 - līdakas – kāpuri 2000 gab./gadā, vai mazuļi 400 gab./gadā;
 - karpas – divvasaru (mazāku karpu ielaišana nav efektīva, jo tās pieejamas līdakām) 200 gab./gadā;
 - sudrabkarūsas – 400 gab./gadā.
- 2) Blomes dzirnavezērā ir pietiekami labi apstākļi zivju nārstam un attīstībai, nav nepieciešami papildus pasākumi zivju dzīvotņu un nārsta vietu uzlabošanai.
- 3) Zivju rūpnieciskā zveja ūdenskrātvē nav paredzēta.
- 4) Makšķerēšana ir veicama ievērojot vispārējos makšķerēšanas noteikumus⁴.
- 5) Ūdenskrātvē (vai tās daļā) var organizēt licencēto makšķerēšanu ievērojot normatīvo aktu prasības⁵.
- 6) Lai pastiprinātu makšķerēšanas kontroli un novērstu maluzvejniecību, zivju resursu uzraudzībā būtu vēlams iesaistīt pašvaldības pilnvarotas personas.

⁴ Ministru kabineta 22.12.2015. noteikumi Nr. 800 "Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi"

⁵ Ministru kabineta 22.12.2015. noteikumi Nr. 799 "Licencētās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kārtība"

6.2. Dabas un ainavas vērtību labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas prasības un darbības, lai uzlabotu sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību

Blomes dzirnavezera apsekošanas ietvaros netika noteikta ūdensobjekta piederība konkrētam īpaši aizsargājamo saldūdens biotopu veidam, jo uzpludināti dzirnavezeri nav uzskatāmi par dabiskām ūdenstilpēm, to izcelsme ir mākslīga. Tām nav identiski piemērojamas dabisko ūdenstilpju (upju un ezeru) apsaimniekošanas metodes, jo ūdenskrātuves un to krasti ir mākslīgi veidoti (uzpludināti), tajās tiek regulēts ūdens līmenis, tādēļ vairums plānoto apsaimniekošanas pasākumu var izrādīties ar īslaicīgu efektu vai būt pilnībā neefektīvi.

Regulāras dzirnavezera ūdens līmeņa izmaiņas neuzlabo to ekoloģisko stāvokli un veicina eutrofikācijas procesu, negatīvi ietekmējot plašu ūdenstilpes teritoriju gan pirms, gan pēc upes uzpludinātās daļas, kas ir viens no iemesliem regulētos Nigras upes posmus gan pirms, gan pēc ūdenskrātuvēm neklasificēt par īpaši aizsargājamiem upju biotopiem.

Ūdenskrātuves turpmākai apsaimniekošanai ir piemērojamas vispārīgas saldūdens biotopu apsaimniekošanas metodes, kas īstermiņā veicinās ūdensobjekta eutrofikācijas samazināšanos un uzlabos tā pieejamību sabiedrībai.

10. attēls Aizaugums ar ūdenaugiem Blomes dzirnavezera rietumu daļā

Kopumā ūdensobjektu tīrīšana un/vai padziļināšana piekrastes joslā ir vērtējama kā bioloģiskās daudzveidības veicinoša. Blomes dzirnavezera gadījumā aizaugums ar ūdensaugiem nav būtisks (nepārsniedz 30% no spoguļvirsmas), augāja sastopamības maksimālais dziļums ir 2,2 m, virsūdens augājs konstatēs vidēji 2 m platā joslā un un peldlapu 3 m platā, fragmentētā joslā, iegrimušais augājs joslu neveido (10. attēls).

Blomes dzirnavezera tīrīšana un/vai padziļināšana piekrastes joslā nav nepieciešama, jo aizaugums ar augstākajiem ūdensaugiem nav raksturojams kā būtisks, tas nepārsniedz 30 % no spoguļvirsmas.

Uz dabisku ezeru labvēlīgu aizsardzības statusu norāda vairākas pazīmes, kaut gan dažādas sezonās tās var būt arī grūtāk novērojamas. Ja kopējais aizaugums ar ūdensaugiem ir virs 30% no ezera spoguļvirsmas, tad tas drīzāk liecina, ka viss fosfors ir iekļauts augu zaļajā masā. Rudenī, ūdensaugiem atmirstot, daļa fosfora atgriežas ūdenī un koncentrācijas var būtiski pieaugt. Ezeros ar mazu sateces baseinu un lēnu ūdens apmaiņu – dabiskos apstākļos eitrifikācijas process notiek lēnāk, savukārt caurtekošie ezeri (vai, piemēram, ūdenskrātuves) ar ātru ūdens apmaiņu ir atkarīgi no biogēnu, humusvielu un citu savienojumu koncentrācijas ieplūstošajā ūdenī (Leinerte 1988).

11. attēls Dzirnavezera atklāto krastu kopšana un uzturēšana

Ezeru krastu attīrīšana no krūmiem ir labvēlīga un vēlama. Blomes dzirnavezera krasti galvenokārt ir apdzīvoti un kopti, tajos nav izteiktas krūmu joslas. Turpmāk ir vēlams turpināt dzirnavezera krastu apsaimniekošanu pļaujot zāli un ierobežojot krūmu izplatīšanos tā krastos, lai ilgtermiņā saglabātu atklātus krastus un tie pilnībā neaizaugtu ar koku un krūmu pioniersugām (kārkliem, bērziem, u.c.)(skatīt 11. attēlu).

Viens no ezeru jeb stāvošu saldūdens biotopu apdraudošajiem faktoriem ir piekrastes aizsargjoslas atklāto daļu apsaimniekošanas apsūkums un aizsargjoslas pilnīga pāraugšana ar koku un krūmu pioniersugām. Šāda parādība visbiežāk izpaužas nelielos un seklos ezeros. Daļēji atklātas piekrastes aizsargjoslas aizaugšana un nomaiņa ar ezeram cieši piegulošu krūmu joslu vai koku pioniersugām, samazina ezeru (arī dzirnavezera) piekrastē sastopamo organismu daudzveidību.

Dzirnavezera DR daļā abos krastos veidojas izteiktākas niedru audžu platības, kuras vietām tiek regulāri izpļautas. Niedru pļaušanu nepieciešams turpināt, lai ierobežotu to izplatību dzirnavezera dienvidu daļā (skatīt 12. un 13. attēlu).

12.attēls. Niedru platību ierobežošana atsevišķās vietās dzirnavezera rietumu daļā labajā krastā pie “Zeltiņiem”

13.attēls. Nieru platību ierobežošana atsevišķās vietās dzirnavezera rietumu daļā kreisajā krastā pie “Vecdambīšiem”

Secinājumi:

1. Blomes dzirnavezera piekrastes joslā ir nepieciešama augāja (galvenokārt Parastās niedres *Phragmites australis*) izplaušana (skatīt 14., 15 un 16. attēlu). Kartē iezīmēta piekrastes teritorijas, kuras nepieciešamas regulāri izplaut.

14.attēls Niedru platības dzirnavezera dienvidu daļā, kuras nepieciešams regulāri izplaut

15. attēls Niedru platības dzirnavezera DA daļā, kuras nepieciešams regulāri izplaut

16.attēls Blomes dzirnavezera DR daļa, kurā nepieciešama regulāra piekrastes ūdensaugu (īpaši parastās niedres) izplaušana

2. Ezerā jāturpina zivju mazu mākslīga pavairošana atbilstoši Zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumu (Zinātniskais institūts BIOR, 2015.) rekomendācijām.
3. Jāpieņem saistošie noteikumi attiecībā uz Blomes dzirnavezērā esošo hidrotenisko būvju uzraudzību un lietošanu.

Nosacījumi ūdensaugu pļaušanai

Daudzos gadījumos ar ūdensaugu pļaušanas palīdzību vienlaikus tiek sasniegti vairāki mērķi. Taču izpļaujot ūdensaugus, jāievēro piesardzības princips. Pārmērīgi iztīrot virsūdens augus, kas ir galvenie fosfora piesaistītāji, rodas labvēlīgi apstākļi, lai turpmāk savairotos dažādas aļģes.

Ezerā dominējot aļģēm, palielinās ūdens duļķainība ezera augšējos slāņos. Uzduļķotajā ūdens slānī gaismas nokļuve piegrunts slāņos ir apgrūtināta un vasaras stagnācijas un zemledus periodā tā var izsaukt ezera gultnē izgulsnētā fosfora pāriešanu šķīstošā formā un turpmāku aļģu masas un duļķainības pieaugumu. Tādēļ ir vēlams sākotnēji veikt salīdzinoši nelielas piekrastes daļas attīrīšanu no ūdensaugiem (nelielu piekrastes daļu attīrīšana jau tiek veikta), lai neveicinātu iepriekšminēto faktoru pastiprināto ietekmi.

Uzsākot ūdensaugu pļaušanu, vispirms jāatbrīvojas no virsūdens (piemēram, parastās niedres) un peldošajiem (piemēram, dzeltenās lēpes) ūdensaugiem. Ūdensaugu izpļaušanai ir pieejamas daudzveidīgas tehniskas iespējas, kā arī tas ir veicams ar fizisku roku darbu.

Jāatceras, ka visefektīvākā ūdensaugu aizauguma samazināšana panākama, ar regulāru pļaušanu novājinot vai ideālā gadījumā ar rotatorveida griežņu palīdzību smalcinot un iznīcinot ūdensaugu sakņu sistēmu. Dabiskās ūdenstilpēs (ezeros) niedru izpļaušana ir jāveic pakāpeniski, izpļaujot līdz pat 50 m garus ezera litorāla posmus 3 – 4 reizes gadā, un jāatkārto 2 – 3 gadus pēc kārtas (Urtāne, 2014). Niedres pļauj zem ūdens virsmas un iespējami tuvu ezera gultnei.

Izpļautā ūdensaugu masa pēc iespējas lielākos apjomos ir jāizvieto pagaidu uzglabāšanas vietās un vēlāk jāpārviesto uz kompostēšanas vietu. Izpļauto ūdensaugu pagaidu uzglabāšanās vietai ir jāatrodas ārpus ūdenskrātuves viļņošanās zonas, jo kopā ar ūdensaugiem zaļo masu no ūdenskrātuves tiek izņemta arī daļa no tajā esošajām barības vielām.

Atrodoties pagaidu uzglabāšanas vietās, zaļās masas apjomi ievērojami samazinās, jo no tiem iztvaiko uzkrātais ūdens. Šī iemesla dēļ zaļo masu pagaidu izvietošanas vietās ir jāuzglabā pēc iespējas ilgāk. Samazinot ezera litorāla zonas aizaugumu, tiek izveidotas atklātas un daudzfunkcionālas zonas, kas ir piemērotas līdaku nārstošanai,

dažādu zivju sugu mazuļu dzīvei, kā arī bridējputniem un pīļveidīgajiem putniem piemērotas uzturēšanās un barošanās vietas (Urtāne, 2014).

Lai atvieglotu nopļauto augu transportēšanu, pļaušana jāplāno dienā, kad vējš pūš krasta virzienā. Vispirms izpļauj brīvu joslu. Pļaušanas laikā ar grābekli novirza niedres uz izpļauto joslu, un vējš tās pūš uz krastu. Pļaušanai vislabāk izmantot speciālu aprīkojumu, piemēram, nelieliem pļaušanas apjomiem (ūdenstilpēm līdz 2000 m²) noder niedru pļāvēji „Elis”, „Dorocutter” vai cita veida tehniku.

Atbilstoši Ministru kabineta 13.06.2006. noteikumos Nr.475 “Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība” noteiktajam – nopļautos ūdensaugus savāc, lai novērstu atkārtotu ūdensobjekta piesārņošanu ar viegli noārdāmām organiskām vielām un sedimentu uzkrāšanos.

Atbilstoši iepriekš minēto noteikumu 23.4 apakšpunktam: “Valsts vides dienesta tehniskie noteikumi virszemes ūdensobjektu tīrīšanai vai padziļināšanai nav nepieciešami šādām darbībām: ūdensaugu pļaušanai privātās ūdenstecēs vai ūdenstilpēs, ja pļaušana notiek laikposmā no 1.jūlija līdz 31.martam.” Tātad pašvaldībai šādas darbības veikšanai ir jāsaņem tehniskie noteikumi, jo pašvaldībai valdījumā esošais īpašums neatrodas uz privātas zemes.